

Basic Seed Saving Worksheet CREOLE Translation

Plant	Lè rasanble pitit pitit	Pwosesis
Pwa ak pwa frans (oto-polinizatè)	Kite nan gous sou plant jiskaske yo change.	Retire tout grenn nan gous epi gaye yo soti vin jwenn sèk. Grate soti grenn epi gaye yo soti vin jwenn sèk. Yo ap pare nan magazen yo lè yo kraze olye ke Bend.
Piman (oto-oswa ensèk-polinize)	Rasanble tout ki sòti nan yon pwav matirite (si sa posib, yonn ki totalman wouj.)	Ideologik melanj lè yo ajoute dlo ak kite li kanpe nan tanperati yon chanm pou 3 a 4 jou, brase yon fwa kèk yon jou yo anpeche mwazi. Grenn yo bon yo pral koule nan fon an ak ka pwopaje soti nan sèk.
Tomat (oto-polinizatè)	Rekolt lè fwi yo mi. Grenn gen yon kouch jelatinez anpeche yo jème andedan fwi.	Koupe fwi a nan mwatye e ki rale kò lwen zòn pitit pitit. Lave epi rense grenn anvan gaye yo soti vin jwenn sèk. Si grenn ki difisil yo retire, griyaj anpeche yo jème andedan fwi oswa melanj pati anba a nan fwi a (ki gen grenn yo ripest), mete res la la. Peze grenn nan yon bòl lè tomat yo mi.
Berejenn (oto-oswa ensèk-polinize)	Kite fwi sou pye-a jouk li difisil, mat, yo ak Off-sifas ki gen koulè.	Grenn se pare yon fwa fwi ki difisil (pa kapab Dent ki gen yon pase zong). Sa a pouvwa ap apre fredri. Rekolt grenn soti nan fwi mi. Rasanble grenn yon fwa plant la voye moute yon reye epi yo gen mwatye nan flè yo vin tou blan ak duve. (Si ou rete tann twò lontan, grenn yo pouvwa vole ale.)
Cukes (ensèk-polinize)	Grenn se pare yon fwa fwi te vire an lò / zoranj ak ap resevwa detranpe.	Koupe fwi nan mwatye, grate grenn nan yon bòl, epi retire kouch mele yo lè yo fwote yo nan yon Van ak dlo. Rense anvan gaye soti nan sèk. (Gen kèk rekòmande ke ou itilize tretman an menm ak sa ki pou tomat.)
Kalbas ete (ensèk-polinize)	Grenn se pare yon fwa fwi ki difisil (pa kapab Dent ki gen yon pase zong). Sa a pouvwa ap apre fredri. Rekolt grenn soti nan fwi mi.	Koupe louvri, epi grate grenn nan yon kivèt; lave yo epi rense yo anvan gaye yo soti vin jwenn sèk.
Melon (ensèk-polinize)	Rasanble grenn yon fwa plant la voye moute yon reye epi yo gen mwatye nan flè yo vin tou blan ak duve. (Si ou rete tann twò lontan, grenn yo pouvwa vole ale.)	Anvan siye, rense grenn nan yon Egoutwa lè l sèvi avèk yon gout nan savon plat yo retire sik.
Leti (oto-polinizatè)	Rasanble grenn yon fwa plant la voye moute yon reye epi yo gen mwatye nan flè yo vin tou blan ak duve. (Si ou rete tann twò lontan, grenn yo pouvwa vole ale.)	Fwote deyò epi yo separe grenn soti nan tèt pitit. Souke grenn yo leve, li desann nan yon plato oswa ekran ak dousman kònen lwen pay la nan alum.

Chart copyrighted and reprinted with authorization from National Gardening Association/www.kidsgardening.org. Please visit their website for further articles and instruction.

“He who plants a seed has faith that it will grow and he who has faith has hope.”

Glosè

Pay - moso nan kapsil piti seche, tij, fèy ak lòt debri ki melanje nan ak grenn.

Karakteristik - karakteristik jeneral ki te koze pa konplèks idantifye jèn yo ki gen ladan men pa limite a friz tolerans, frèt tolerans, adaptabilité rejon yo, sezon fredy kouraz, spirasyon byen bonè, yo gou.

Netwayaj Ekran - yon ekran ak diferan gwosè ouvèti-sèvi ak grenn separe de pay. Nimewo a ekran vle di ki kantite Ouvèti Sa pral kouvri yon liy yon pous. Se yon ekran chwazi ak ouvèti jis gwo ase kite grenn gout nan San yo pa pay la nan li, oubyen kòm nan ka a nan pi gwo grenn, yon ekran chwazi yo ki pèmèt pay la nan lage nan San yo pa grenn yo.

Kwa-fekondasyon - Lè polinik se echanje Ant flè diferan de plant yo menm oswa lòt.

Dehiscent - Yon kaptil piti ap esplike egzemat grenn se dehiscent. Grenn-yo dwe ap rekolt anvan pwosesis sa a pran plas ak grenn yo pèdi. Nan kèk varyete, kapsil yo piti literalman te eklate.

Dominan trè - varyasyon nan yon espesifik, jèn ki pèmèt idantifye sem rezilta yo nan karakteristik yo obsève. Pou egzanp, wotè se yon trè dominan nan kwasans plant pwa. Kwaze ak buch varyete yo pral dabitid rezilta nan varyete wotè. Al gade "Trail".

F1 ibrid - "F" la nan kanpe F1 ibrid pou filyal oswa pitit. F1 vle di Pitit la jenerasyon apre premye fekondasyon kwa-. Majorite a nan F1 ibrid se steril oswa pou pwodui Pitit kontrèman ak tèt yo. Al gade "ibrid."

Flair - pwosesis la nan ove Turing oswa kraze seedpods yo nan lòd yo gratis grenn yo. Sa a kapab pran fòm lan nan tout bagay soti nan tou senpleman denatire gous bwokoli Ant men ou nan kondwi sou pye rezen pwa ki gen yon machin.

Flè - pati nan yon plant ki kote Reproduction pran plas ak grenn yo pwodui.

Ibrid - varyete ki soti nan fekondasyon natirèl oswa atifisyèl ant paran jenetikman diferan. Komèsyal, Paran yo itilize pwodwi ibrid yo anjeneral ras kabrit pou karakteristik espesifik.

Depresyon andogami - yon pèt de vigè Paske nan andogami. Andogami se rezilta nan fekondasyon endepandan oswa fekondasyon ant de fanmi fèmen.

Ensèk fekondasyon - polinik ap pote soti nan yon flè nan yon lòt pa Ensèk.

Open-polinize - Louvri-polinize varyete yo se varyete ki estab ki soti nan fekondasyon an yo ant paran yo menm oswa ki sanble jenetikman. Se pa ibrid.

Polèn - ekivalan nan espèm nan plant yo. Plant grenn jaden polèn fekonde ovul.

Fekondasyon - pwosesis la nan Virtualization seksyèl Fertilia nan plant yo. Kwomozòm gason yo genyen nan yo nan polinik yo konbine avèk kwomozòm yo fi ki genyen nan ovul yo.

Resesif trè - varyasyon nan yon espesifik, jèn ki pèmèt idantifye sem rezilta yo nan karakteristik yo obsève sèlman si trè dominan an se pa prezan. Pou egzanp, ride grenn pwa rezilta sèlman nan varyete kote dominan lis-pitit pitit trè la se ki disparèt.

Pwosesis - pou retire oswa detwi plant avèk karakteristik vle oswa karakteristik.

Seleksyon - Pwosesis pou ekonomize grenn ki soti nan plant yo ki montre karakteristik dezirab ak karakteristik. Pou idantifye karakteristik dezirab, plante varyete nan menm nan kondisyon diferan nan anviwònman an, oubyen plant diferan varyete nan menm kondisyon yo nan anviwònman an.

pwòp tèt ou-fekondasyon - Lè fekondasyon pran plas nan yon sèl flè, anjeneral anvan li ouvè. Flè oubyen plant Lòt yo pa bezwen. Self-polinizateur flè yo rele "flè pafè" yo paske yo gen ladan yo ki pwodui etamin polèn ak pistil la ki resevwa polèn lan. Distans Izolasyon yo anpeche kwa-fekondasyon pa nesèsè sòf si ensèk yo konnen ki anvayi flè yo anvan fekondasyon la konplè.

Seuy - Yon tèm yo itilize nan men pwofesyonèl pitit nou ka dekri pwosesis la nan separe grenn soti nan pay.

Trè - Yon prezante espesifik remonte nan yon jèn ki pèmèt idantifye oswa gwoup jèn yo. Karakteristik pwa retrace jèn sèl gen ladan kwasans pye rezen (touf bwa oswa wotè), teksti pitit pitit (lis oswa ride) ak rezistans maladi (fuzaryèn, mozayik enation, ak kanni friyabl).

Solid - Yon pitit pitit solid se youn ki ap jèmen epi ki pwodui yon plant wòdpòte. Grenn yo pa dwe rekolt yo anvan yo gen ase matirite ase yo dwe solid. Gen varyasyon lajè nan pwèn nan matirite nan sa ki ka yon grenn dwe rekolt epi ou toujou ap ka solid.

Vigueur - Strong, vibran jèminasyon ak kwasans. Yon karakteristik dezirab. fekondasyon van - Lè polèn ap pote soti nan yon flè nan yon lòt pa van an.

Plante - Yon teknik ansyen itilize pwòp seedsmoving nan lè yon fanatik oswa briz se sèvi ak pi lou separe grenn soti nan pi lejè pay.

Please visit www.seedsave.org for full glossary and expanded materials.

"He who plants a seed has faith that it will grow and he who has faith has hope."